

מקורות פרשת נשא - חג השבועות תשפ"ד סודה וסגולותיה של ברכת הכוהנים

דרך מצוותיך מצוות ברכת כהנים: יובן ע"פ מ"ש 'והנה פרה מטה אהרן גו' ויגמול שקדים' ... דשקדים הם הממהרים לפרוה מכל הפירות ... ועניין המהירות הוא רמז על הכהונה ... דצריך להיות ירירת החסד דרך מדרגות רבות עד שיתגשם להיות השפעות גשמיים ... לרפאות הגוף ולברך השנים ... וע"ז אמרו רז"ל 'אדם נידון בכל יום', שנדון לפי מעשיו האם ראוי שיומשך החסד העליון לירד מרוחניות לגשמיות או אינו ראוי ואז יישאר החסד למעלה ויקבלנו שם במה שיוסיפו לו תענוג בגן עדן ... אבל כשנמשכה השפע על ידי אהרן וכל כהן הנושא את כפיו, היא נמשכת במהירות גדולה מן העולם היותר עליון עד העולם השפל באין מונע ומעכב ואין מעיינים בדין כלל.

3. סוטה לט,א: מאי מברך? 'אשר קדשנו בקדושתו של אהרן וצונו לכרך את עמו ישראל באהבה'.

מהר"ץ חיות שם: איך מצינו שהצטוו לכרך באהבה? ומאי שנא שאר ברכות שלא קבעו מטבע זו?

שבת קלט,א: בשכר 'וראך ושמה בלבו' - זכה לחשן המשפט על לבו.

זוהר ג קמה,ב: 'כי שפתי כהן ישמרו דעת ותורה יבקשו מפיהו כי מלאך ה' צבאות הוא' (מלאכי ב) - כהן גדול שלמטה נקרא מלאך ה', משום שבא מצד החסד ... ולכן לא נמצא כהן שבא מצד הגבורות.

זוהר פרשתנו: כל כהן שלא אוהב את הציבור או הציבור אינו אוהבו - לא יפרוש ידיו לברך לעמו, משום שנאמר 'טוב עין הוא יברך' - אל תקרא 'יברך', אלא 'יברך'.

רמב"ם טומאת צרעת ט,ב: כהן שאינו יודע לראות, החכם רואהו ואומר לו 'אמור טמא' והכהן אומר 'טמא'. 'אמור טהור' והכהן אומר 'טהור' ... שנאמר 'ועל פיהם יהיה כל ריב וכל נגע'.

ליקוטי שיחות כז/88: כהן עניינו 'לכרך את עמו ישראל באהבה', כהן הוא איש חסד ולכן רק עליו סומכת התורה להכריז על יהודי אחר "טמא" ולהוציא אותו מחוץ למחנה. ועפ"ז יומתק המשך הכתוב (בעגלה ערופה): 'כי בס בחר ה' לשרתו ולברך בשם ה' ועל פיהם יהיה כל ריב וכל נגע' - היינו שמאותו טעם שבס בחר ה' לשרתו ולכרך את ישראל, כך יהיה כל ריב וכל נגע.

שולחן ערוך רכ: הרואה חלום ונפשו עגומה עליו, ייטיבנו באפי תלתא דרחימו ליה [שאוהבים אותו].

1. תנחומא פרשתנו ט: 'הנה מטתו שלשלמה שישים גבורים סביב לה מגבורי ישראל, כולם אחוזי חרב מלומדי מלחמה' (שיר השירים ג,ז) - 'שישים גיבורים' אלו שישים אותיות שבברכת כוהנים, 'כולם אחוזי חרב' - שכל אחד ואחד שמו של הקדוש ברוך הוא נזכר בו: 'יברכך ה', יאר ה', ישא ה'".

מדרש תהלים ז: 'אלהים שופט צדיק' - רבן שמעון בן גמליאל אומר מיום שחרב בית המקדש, אין יום שאין בו סימן קללה ואין טל יורד לברכה וניטל טעם הפירות ... רבי שמעון בן אלעזר אומר אף הטהרה בטלה והריח והמעשרות בטלו ... וחכמים אומרים הזונות והמכשפים נטלו את כל אלו משחרב בית המקדש, שנאמר 'ואל זועם בכל יום' ... ובזכות מה אנו עומדין? בזכות ברכת כהנים.

שבילי פנחס: ביאר בסידור רב עמרם גאון, הטעם שבחרו ללמוד ברכת כהנים מיד אחר ברכות התורה, על פי הידוע שישנן ששים מסכתות בתורה שבעל פה, כמבואר במדרש רבה על הפסוק 'שישים המה מלכות' - אלו שישים מסכתות של הלכות' ובברכת כהנים יש שישים אותיות כנגד שישים מסכתות בתורה שבעל פה, ללמדנו שכל העוסק בשישים מסכתות זוכה להתברך בברכת כהנים.

2. במדבר ו: דבר אל אהרן ואל בניו לאמור, כה תברכו את בני ישראל אמור להם: 'יברכך ה' וישמרך: יאר ה' פניו אליך ויחנך: יישא ה' פניו אליך וישם לך שלום: ושמו את שמי על בני ישראל ואני אברכם.

רש"י: 'יברכך ה' וישמרך' - שיתברכו נכסיך, ולא יבואו שודדים ליטול ממנו. 'יאר ה' פניו אליך' - יראה לך פנים שוחקות, פנים צהובות ... 'יישא ה' פניו אליך' - יכבוש כעסו [אפילו תהיה סיבה לכעוס].

מנחם הרקאנטי: עשר אצבעות רומזים לעשר הספירות ... והכהן מחבר העשר ספירות בנושאו עשר אצבעות לרום השמים ... וזהו שאמרו שאסור להסתכל בכוהן שפורש ידיו, שהשכינה שורה בין ידיו.

עקדת יצחק שער 74: מה תועלת במצווה שיאמרו אלו הברכות מפי הכוהנים אל העם? כי הוא יתעלה הוא המברך [ואני אברכם] ומה יוסיף אם יברכו הכוהנים או יחדלו? וכי להם לסייעו [לה]!?

תורה אור לז,ג: תקנו חז"ל לכרך לפני כל מצווה, כי ברוך מלשון המברך הגפן, שהוא מכופף ראש הזמורה לארץ ומשם צומח גפן אחר, והיינו בחינת השפעה והברכה מעולם עד עולם. ועניין ברכה זו הוא כדי להיות גילוי 'מלך העולם', היינו שיהיה גילוי מלכותו יתברך נראה לעיני כל העולם.